

**ရတနာသဘာဝဓာတ်ငွေ့စီမံကိန်းမှာ MTI Energy က ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ
MOGE ကို ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့ဖို့ ကနေဒါနှင့် ယူကေတို့ကို Justice For Myanmar တောင်းဆို**

အမေရိကန် ရေနံကုမ္ပဏီကြီး Chevron က ရတနာဓာတ်ငွေ့စီမံကိန်းမှာပါတဲ့ သူ့ရဲ့ရှယ်ယာ ၄၁.၁ ရာခိုင်နှုန်းကို ကနေဒါရေနံကုမ္ပဏီ MTI Energy ရဲ့လုပ်ငန်းခွဲတစ်ခုဆီကို ရောင်းချခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအရောင်းအဝယ် သဘောတူညီချက်ကို Chevron ကုမ္ပဏီက ဂါးဒီးယန်းသတင်းစာကို ပထမဆုံး ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရတနာစီမံကိန်းက မြန်မာနိုင်ငံမှာ အကြီးဆုံးသဘာဝဓာတ်ငွေ့စီမံကိန်းဖြစ်ပြီး၊ တရားမဝင်စစ်အုပ်စု အတွက် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေအများဆုံးရရှိတဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဓာတ်ငွေ့ကရရှိတဲ့ငွေတွေဟာ စစ်အုပ်စုကကျူးလွန်နေတဲ့ စစ်ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ လူသားမျိုးနွယ်အပေါ် ကျူးလွန်တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေ အတွက် ငွေကြေးထောက်ပံ့နေပါတယ်။

ရတနာစီမံကိန်းကို အရင်တုံးက TotalEnergies မှ အော်ပရေတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်မှာ TotalEnergies က စီမံကိန်းကနေ နှုတ်ထွက်သွားပါတယ်။ အဲဒီလိုနှုတ်ထွက်သွားတဲ့အတွက်ကြောင့် Chevron ကုမ္ပဏီရဲ့ အစုရှယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုက ၄၁.၁ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးလာခဲ့ပြီး၊ အများဆုံးရှယ်ယာရှင် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ စီမံကိန်းမှာ ပါဝင်တဲ့ အခြားကုမ္ပဏီတွေကတော့ လက်ရှိအော်ပရေတာအဖြစ် လုပ်ဆောင်တဲ့ PTTEP ကုမ္ပဏီနဲ့ စစ်အုပ်စုက တရားမဝင်ထိန်းချုပ်ထားတဲ့ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း မြန်မာ့ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း (MOGE) တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

MTI Energy နဲ့ Chevron တို့အနေနဲ့ အဲဒီအရောင်းအဝယ်ကတဆင့် စစ်အုပ်စုကို ဘဏ္ဍာငွေတွေ ဆက်ပေးနေတာ ဖြစ်ပြီး၊ စစ်အုပ်စုရဲ့နိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှုတွေမှာ သူတို့ကိုယ်တိုင် ကြံရာပါ ပတ်သက်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

MTI Energy က ဘယ်သူလဲ

ကနေဒါနိုင်ငံ၊ အယ်ဘာတာပြည်နယ်၊ အက်မန်တန်မြို့ အခြေစိုက် MTI Energy Inc က ရေနံလုပ်ငန်း စက်ပစ္စည်းတွေ ထုတ်လုပ် တဲ့ Mitey Titan Industries ရဲ့ကုမ္ပဏီခွဲတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ လိပ်စာတစ်ခုတည်းမှာ

တည်ရှိပါတယ်။ MTI Energy နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စီအီးအိုဖြစ်သူ Mehtab (Tab) Khehra က “ကင်မရွန်း၊ ကွန်ဂို၊ ဂါဘွန်၊ အီကွေတိုရီရယ်ဂီနီနဲ့ အထူးသဖြင့် နိုင်ဂျီးရီးယားမှာ လုပ်ကိုင်နေတဲ့ ထင်ရှားတဲ့ ဝန်ဆောင်မှု ကုမ္ပဏီအစုအဖွဲ့တစ်ရပ်” ဖြစ်တယ်လို့ ပြောကြားထားပါတယ်။

အယ်ဘာတာပြည်နယ်ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်ဌာနမှာ ရှာဖွေကြည့်တဲ့အခါ အဲဒီကုမ္ပဏီမှာ ဒါရိုက်တာ ၄ ဦး ရှိပါတယ်။ သူတို့ ထဲမှာ တိုရန်တိုကော်ပိုရိတ်ရှေ့နေ Ralph Lean နဲ့ နိုက်ဂျီးရီးယား-ကနေဒါ ကုန်သည်ကြီးများဘဏ် Rein Capital ရဲ့ ခေါင်းဆောင် Adewale Olorunsola (Wale Sola ဟုလည်းခေါ်) တို့ ပါဝင်ပါတယ်။ Rein Capital ကုမ္ပဏီခွဲ Rein Energy က MTI ကုမ္ပဏီခွဲတွေဖြစ်ကြတဲ့ Shibah Energy နဲ့ Caxes Energy တို့မှာ ရှယ်ယာရှင်ဖြစ်ကြောင်း ဒတ်ချ်ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်ဌာနက အချက်အလက်တွေအရ သိရပါတယ်။

၂၀၂၁ ခုနှစ်မှာ Shibah Energy နဲ့ Caxes Energy တို့က ဘရာဇီးနိုင်ငံ Papa-Terra လုပ်ကွက်မှာရှိတဲ့ Chevron ရဲ့ရှယ်ယာကို လွှဲပြောင်းရယူခဲ့ပါတယ်။ MTI Energy က ၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွင်းမှာ အန်ဂိုလာနိုင်ငံက လုပ်ကွက် လေးခုကိုလည်း ရယူနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

MTI Energy ကို မှတ်ပုံတင်ရာမှာ ရှယ်ယာရှင်တွေ မပါတာကို တွေ့ရပြီး၊ ကုမ္ပဏီရဲ့ အမြတ်အစွန်းတွေကို ဘယ်သူ တွေ့ဆီ ခွဲဝေရောက်ရှိတယ်ဆိုတာ ရှင်းလင်းမှုမရှိပါဘူး။

MTI Energy က Chevron ရဲ့ရှယ်ယာတွေကို သူ့ရဲ့ ဘာမြူဒါလုပ်ငန်းခွဲ Et Martem Holdings ကတစ်ဆင့် ဝယ်ယူတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာမြူဒါဆိုတာက နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတွေအတွက် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်တွေ ရရှိတဲ့နေရာဖြစ်ပြီး၊ လျှို့ဝှက်တဲ့ စီရင်ပိုင်ခွင့်နယ်မြေတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

ယူကေရဲ့ပြည်ပပိုင်နက်နယ်မြေတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဘာမြူဒါအနေနဲ့ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ပိုင်နက်နယ်မြေအတွက် နိုင်ငံတကာဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုဆိုင်ရာပြဌာန်းချက်တွေအရ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ယူကေရဲ့ ဒဏ်ခတ် ပိတ်ဆို့မှုတွေကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ယူကေနဲ့ ကနေဒါ နှစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုတွေမှာ MOGE ကို ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့ထားတာ ရှိမနေတဲ့အတွက် အခု လွှဲပြောင်းရောင်းချတာကို မတားဆီးနိုင်ပါဘူး။

Justice For Myanmar ရဲ့ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ မရတနာမောင်က “Chevron အနေနဲ့ ရတနာစီမံကိန်းက ရှယ်ယာတွေကို MTI Energy ကို တာဝန်ပေးရောင်းချမှုက တရားမဝင် မြန်မာစစ်အုပ်စုဆီကို ဓာတ်ငွေ ဘဏ္ဍာငွေတွေ ဆက်ပေးနေမှာဖြစ်ပြီး၊ မြန်မာစစ်အုပ်စု နိုင်ငံကို ထိန်းချုပ်လို့မရအောင် တားဆီးခဲ့တဲ့

နှစ်နှစ်တာကာလအတွင်း လူထုခုခံတော်လှန်မှုအပေါ် စစ်အုပ်စုက တုန့်ပြန်တဲ့ အကြမ်းဖက် စစ်ဆင်ရေးအတွက် ငွေကြေးပံ့ပိုးပေးတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

“MTI Energy ရဲ့ အခုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုက စစ်အုပ်စု လက်ရှိကျူးလွန်နေတဲ့ စစ်ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ လူသားမျိုးနွယ် အပေါ် ကျူးလွန်တဲ့ ရာဇဝတ်မှုများတွေမှာ ကုမ္ပဏီကို ကြိုရာပါပတ်သက်စေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

“မြန်မာပြည်သူတွေရဲ့ အသက်အိုးအိမ်တွေနဲ့ ဒီမိုကရေစီဆန္ဒကို လုံးဝလျစ်လျူရှုပြီး၊ နိုင်ငံစုံစီးပွားရေး လုပ်ငန်းကြီးတွေအတွက် OECD လမ်းညွှန်ချက်တွေ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂလမ်းညွှန်အခြေခံမူတွေအရ ကုမ္ပဏီ လိုက်နာရမယ့် တာဝန်တွေကို အရှက်မရှိ ချိုးဖောက်မှု တွေကြောင့် MTI Energy ကို ကျမတို့ ပြစ်တင်ရှုံ့ချပါတယ်။

“ဒီရောင်းချမှုဟာ မြန်မာ့ရေနံနဲ့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း (MOGE) ကို ကနေဒါနဲ့ ယူကေအစိုးရတို့က ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့ဖို့ ပျက်ကွက်ခဲ့မှုတွေကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရလဒ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

“ကနေဒါကုမ္ပဏီတစ်ခုက တရားမဝင် လူသတ်စစ်အုပ်စုကို ကြွယ်ဝချမ်းသာစေတဲ့ ဒီလိုအရေးပါတဲ့ ဓာတ်ငွေ့စီမံကိန်းတစ်ခုရဲ့ အများဆုံးရှယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုကို လွှဲပြောင်းရယူလိုက်တာကို ကနေဒါအစိုးရ အနေနဲ့ ကုမ္ပဏီဘက်က ရပ်တည်ကူညီမှာလား ဆိုတာမေးခွန်းထုတ်လိုပါတယ်။

“ကနေဒါနဲ့ ယူကေအစိုးရတွေအနေနဲ့ MOGE ကို အမြန်ဆုံး ချက်ချင်း ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့ပြီး၊ သူတို့ အာဏာပိုင်နယ်မြေမှာရှိတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေကို စစ်အုပ်စုရဲ့ နိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှုတွေအတွက် ငွေကြေး ထောက်ပံ့တာမလုပ်အောင် တားဆီးဖို့ ကျမတို့ တောင်းဆို ပါတယ်။” လို့ ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။”

ပိုမိုသိရှိရန်

Justice For Myanmar သည် မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူများအတွက် တရားမျှတမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုရရှိရေး လှုပ်ရှားမှုကို လှုံ့ဆော်နေသည့် လျှို့ဝှက်တက်ကြွလှုပ်ရှားသူအုပ်စုဖြစ်ပြီး စစ်ဘက်ဆိုင်ရာစီးပွားရေးကို ရပ်တန့်ရန်နှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီနှင့် ရေရှည်တည်တံ့သော ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရန် တောင်းဆိုထားသည်။

Justice For Myanmar | media@justiceformyanmar.org
<https://www.justiceformyanmar.org/> | Mirror:
<https://justiceformyanmar.github.io/justiceformyanmar.org/>
<https://twitter.com/justicemyanmar> | <https://www.facebook.com/justiceformyanmar.org/>